

**Informatieavond Evaluatie Wateroverlast in Kockengen
gehouden op 22 september 2014
in Hotel Breukelen**

Nummer: DM 866304
Overleg: Informatieavond Evaluatie Wateroverlast in Kockengen
Locatie: Hotel Breukelen
Datum: 22 september 2014, 20.00 tot 23.00 uur
Aanwezig: Plm. 200 bewoners
Barend van Benthem, gespreksleider

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden:
Veel vertegenwoordigers van HDSR onder wie:
Patrick Poelmann, dijkgraaf
Jan Kromwijk, hoogheemraad

Gemeente Stichtse Vecht:
Vertegenwoordigers van de gemeente, onder wie:
Burgemeester Liesbeth Spies
Wethouder Pieter de Groene

Verslag: Marja van Steijn van Tekstbureau Talent

10

Opm. vooraf: Het was een lange en roerige avond. Het waterschap en de gemeente vonden het belangrijk de avond goed vast te leggen, met name de inbreng van de bewoners van Kockengen. Vandaar dat dit een vrij lang verslag is geworden!

Opening

Door zware regenval kampte bemaalingsgebied De Tol (inclusief Kockengen) op 28 juli 2014 en de dagen daarna met ernstige wateroverlast, wat ook al was gebeurd in oktober 2013. Reden voor de gemeente Stichtse Vecht en HDSR om de gezamenlijke aanpak bij het bestrijden van deze wateroverlast in Kockengen te laten evalueren, om te bepalen op welke manier hun samenwerking en de aanpak verbeterd kan worden. De klankbordgroep Kockengen Waterproof waarin bewoners, ondernemers en organisaties uit de Kockengense gemeenschap zitting hebben, is bij de evaluatie betrokken.

20

Barend van Benthem is al 27 jaar werkzaam in Kockengen en hij is lid van deze klankbordgroep. Hij fungeert vanavond als gespreksleider.

Hij opent de avond en heet de bewoners, die met velen naar Breukelen zijn gekomen, van harte welkom. Hij neemt het programma van de avond door. De burgemeester van Stichtse Vecht krijgt als eerste het woord.

Burgemeester Liesbeth Spies, mede namens de dijkgraaf van HDSR

De burgemeester dankt de bewoners voor hun komst. Gemeente en HDSR hebben de Veiligheidsregio Utrecht gevraagd onderzoek te doen om een aantal feiten boven water te krijgen. De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) heeft bureau Twynstra Gudde gevraagd om dat onafhankelijke onderzoek uit te voeren, en zij zijn begonnen met het inventariseren van vragen van de klankbordgroep Kockengen Waterproof, die hun specifieke kennis over het gebied ter beschikking stelde. Daar is de gemeente en HDSR hen erkentelijk voor, al zijn gemeente en HDSR uiteraard uiteindelijk verantwoordelijk. Hopelijk kunnen vanavond de nodige vragen beantwoord worden.

30

Het woord is aan Gerhard Schwarz van Twynstra Gudde (T&G).

Gerhard Schwarz van Twynstra Gudde

Gerhard Schwarz heeft het onderzoek samen met Marieke Bleekmolen gedaan.

Het onderzoek was gericht op de volgende vragen:

1. Wat is er vanuit waterstaatkundig oogpunt precies gebeurd;
2. hoe is de samenwerking tussen gemeente en waterschap verlopen;
3. hoe is de communicatie door gemeente en waterschap naar de bevolking ten tijde van die wateroverlast gegaan.

Het onderzoek was *niet* gericht op de vraag of er dingen zijn gebeurd die *verwijtbaar* zijn.

10

Waterstaatkundig

Gerhard Schwarz toont een neerslagkaart.

Het onderzoek vond plaats aan de hand van 28 vragen vanuit de klankbordgroep. T&G heeft dat

gecombineerd met wat in een intern onderzoek door het waterschap op een rij was gezet.

Een van de belangrijkste vragen was: hoeveel neerslag is er nu echt gevallen? *Meer*, of *minder* dan in oktober 2013? Want de wateroverlast was nu ernstiger en heeft ook langer geduurd.

Op verzoek van het waterschap en de onderzoekers heeft het KNMI een nader onderzoek uitgevoerd. De neerslagkaart die nu getoond wordt is daarvan het resultaat. Daar staat ingetekend hoeveel neerslag er in 48

20

en veel meer is gevallen dan in oktober 2013. Het is geprojecteerd op een topografische ondergrond, en dan blijkt dat er veel en veel meer is gevallen dan in oktober 2013. Het bemalingsgebied De Tol was nog niet eens het maximum, met 138 mm per 48 uur. Het maximum lag boven het bemalingsgebied Maarssenbroek, met 154 mm in 48 uur. Dat is 15 emmers water per m2 in betrekkelijk korte tijd. In het bemalingsgebied De Tol de polders Portengen en Kortrijk 14 emmers per m2.

Deze gegevens komen overeen met de eigen metingen van het waterschap en ook een systeem van de gemeente, dus redelijk betrouwbaar.

De voorspellingen van de neerslag, zowel op de zondag tot nog op de maandagochtend 9.00/9.15 uur, gaven geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat er zo'n enorme hoeveelheid neerslag zou vallen.

Het waterschap ging er van uit dat de neerslag die verwacht wordt zou kunnen worden opgevangen met normaal beheer.

30

Vraag van bewoner:

Op het Journaal op zondagavond werd gewaarschuwd door de weerman dat er heel veel water zou komen.

Toen zijn we gaan twitteren: "Het waterschap moet gaan pompen in Kockengen anders gaat het mis".

Antwoord Gerhard Schwarz:

Het waterschap ging uit van de meldingen van het weerbureau Meteovista, waar het een contract mee heeft.

Hun verwachtingen op zondagavond wezen niet op zeer zware neerslag .

Gerhard Schwarz toont vervolgens een kaart van het gebied.

40

Hoeveel gebiedsvreemd water is er in die twee polders van ons gestroomd? Daar had de klankbordgroep een aantal vragen over. (Overigens zijn alle vragen van die klankbordgroep onverkort in de rapportage opgenomen en ze worden ook schriftelijk beantwoord.)

Een aantal mensen heeft gezien dat er vanuit het zuiden en het oosten water de polders instroomde, van andere gebieden dus: Haarrijn, Maarssenbroek en Leidsche Rijn/Vleuten.. Onder andere via een viaduct/tunnel kwam het de polders in. De onderzoekers hebben vastgesteld dat dat inderdaad het geval is geweest. Dat heeft enerzijds te maken met de enorme hoeveelheid neerslag, waardoor het water over het oppervlak is gaan stromen , maar wat ook een rol heeft gespeeld is dat er een technische storing is geweest aan de stuw Ouwenaar, die water moet tegenhouden vanuit de Haarrijnse plas. Die heeft door een technische storing ten onrechte open gestaan. Dat is op maandagavond ontdekt. Dat heeft bijgedragen aan het water dat bemalingsgebied De Tol is binnengestroomd.

50

Bovendien is het tijdelijk gemaal in Maarssenbroek op dat moment door een storing een aantal uren uitgevallen. Ook dat heeft geleid tot een extra waterstroom richting bemalingsgebied De Tol.

En mogelijk heeft ook een rol gespeeld dat bij de vernieuwing van de waterhuishouding bij de Haarrijn de kades al waren verlaagd – zie nieuwsbrief – waardoor op dat moment er geen barrière was. Daar is geen zekerheid over.

Wat nodig is (en dat is een aanbeveling in het onderzoek): dat er een computer-maquette (computermodel) wordt gemaakt van het bemalingsgebied De Tol en omgeving. Dan kun je in de computer kijken wat er gebeurt als er dergelijke enorme hoeveelheden water naar beneden komen.

Het gebeurt zo zelden dat ook een waterschap dat al eeuwen voor zo'n gebied zorg draagt, op dat moment niet precies wist wat er aan de hand was.

De onderzoekers hebben ook gekeken naar het boezemstelsel.

Als er heel veel neerslag is voert het waterschap dat via het gemaal De Tol af naar het boezemwater van de Groote Heijcop en vervolgens naar het Amsterdam-Rijnkanaal.

10 Anders dan in oktober 2013 zat de boezem volgens waarnemingen van inwoners als gevolg van eerdere neerslag al behoorlijk vol. Wat ook opvalt is dat het peil in de Groote Heijcop volgens inwoners voortdurend hoog bleef. Je pompt er natuurlijk water in maar het heeft ook verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal, en dat had geen grote opzet dus je zou verwachten dat het water daarvandaan betrekkelijk snel zou opstromen naar het Amsterdam-Rijnkanaal. Maar dat ging trager dan je zou verwachten. Hoe kan dat? Wat was daar aan de hand? Want als zowel het waterschap Amstel, Gooi en Vecht als HDSR water uitslaan op die boezem, op maximale hoeveelheden, waarom zakt het dan niet sneller? Waarom kan het dan niet méér afvoeren?

Bovendien is gebleken dat op het moment van de bestrijding van de overlast er ook wat onduidelijkheid was tussen de twee waterschappen, over de vraag wie het recht had om hoeveel water uit te slaan over die boezem. De onderzoekers hebben aanbevolen om te zien of de afspraken tussen die twee waterschappen herzien of verhelderd moeten worden.

20 Dus: kijk naar de afvoercapaciteit van de Groote Heijcop, en: maak heldere afspraken over de benutting van de afvoercapaciteit van de Groote Heijcop onder dit soort omstandigheden.

Er zijn ook heel veel vragen geweest over de bemalingscapaciteit van deze polders.

Standaard heb je daar gemaal De Tol. Dat kan 13mm neerslag per etmaal wegpompen via de Groote Heijcop naar het Amsterdam-Rijnkanaal. Als er dan in plaats van 13 mm 138mm valt in 48 uur, is dat niet zomaar weggepompt. Vraag was of die pompcapaciteit niet veel te klein was. Die 13mm is op zich in overeenstemming met de landelijke normering: alle polders in Nederland nemen dit als norm, en in dat opzicht zou het toereikend moeten zijn; als er erg veel meer regen valt moet je noodcapaciteit bijplaatsen.

30 De onderzoekers hebben aanbevolen om desondanks, omdat deze polder en met name ook het dorp Kockengen, extreem kwetsbaar is voor wateroverlast, vanuit die optiek nog eens te kijken of het niet wellicht goed is om met een permanente noodvoorziening te werken en de bemalingscapaciteit te vergroten (dus een pomp die rechtstreeks het water uitslaat op de Groote Heijcop).

Er waren ook veel vragen over de wateroverlast van hoog-Kockengen. Anders dan in 2013, toen was daar geen probleem en in laag-Kockengen wel. Hoe kan dat? Uit het onderzoek blijkt dat het gemaal op de hoek van Voorstraat/Koningsstraat verstopt was. Het is in beheer bij de gemeente en pompt water vanuit het lager gelegen deel van de watergang Bijleveld, voor de Voorstraat-afvoer, naar de hoger gelegen Heijcop,. Toen zijn de kades overgestroomd. Dat werd pas weer weggepompt toen de verstopping bij de roosters werd opgeheven (door bewoners).

40 Er zijn vanuit de klankbordgroep ook veel vragen gesteld over beheer en onderhoud door waterschap en gemeente aan de watergangen, duikers, stuwen, roosters van de gemalen. Vraag is of dat wellicht niet toereikend is geweest. Er is geconstateerd dat de waterlopen ontzettend vol zaten met begroeiing, waterplanten en rommel, en dat daardoor het risico op verstopping groot was. In intern onderzoek van het waterschap stond dat men last heeft gehad van dergelijke verstoppingen.

De onderzoekers hebben gemeente en waterschap aanbevolen om het beheer nog eens heel goed te bekijken en na te gaan of er, juist vanwege de kwetsbaarheid van Kockengen, waar de weg nauwelijks hoger ligt dan het normale slootpeil, geen aanleiding is om het onderhoud te intensiveren.

50 Zo zijn de onderzoekers alle vragen van de klankbordgroep doorgelopen. Op hoofdlijnen heeft Gerhard Schwarz nu geantwoord maar ze staan onverkort in het rapport, en ze zullen nog nader beantwoord worden.

Samenwerking

Er is ook gevraagd om te onderzoeken hoe de samenwerking tussen gemeente en waterschap is verlopen bij de crisisbeheersing in juli.

Ten eerste: op uitvoerend niveau zijn er mensen vanaf het eerste moment aan de slag gegaan om problemen te lijf te gaan. Toch moet geconstateerd worden dat er van samenwerking tussen die twee overheden (behalve in het veld dus) nauwelijks sprake is geweest. Deze twee organisaties zijn onmiddellijk aan de slag gegaan maar waren volledig gefocust op hun eigen rol en taak, en er is niet de samenwerking tot stand gekomen die je zou verwachten.

Het waterschap heeft zijn crisisbeheersingsorganisatie in de loop van maandagochtend naar maandagmiddag toe geactiveerd, en volgens het Calamiteitenplan geopereerd. Tegelijkertijd moet je constateren dat de loco-dijkgraaf (de dijkgraaf was op vakantie), toen werd opgeschaald naar fase 2 = ernstige wateroverlast, de burgemeester had moeten informeren over die situatie en over die opschaling. Dat is niet gebeurd.

10 De gemeente heeft ook een crisisbeheersingsorganisatie. Geconstateerd is dat de gemeente niet nader heeft overwogen op hoog ambtelijk en bestuurlijk niveau om die crisisbeheersingsorganisatie te activeren. De meldkamer van de VRU, waar meldingen binnenkwamen, heeft er op dat moment ook geen aanleiding toe gezien. Terugkijkend kun je constateren dat die onvoldoende inzicht in de situatie had. Maar een gemeente moet zelf de afweging maken over al dan niet activeren van zijn crisisbeheersingsorganisatie. Als dat wél was gebeurd zou de burgemeester het opperbevel over de crisis op zich hebben genomen en regie hebben genomen over hulpdiensten, en ook over de inzet van het waterschap

Beide organisaties hebben met inzet gewerkt om de problemen op te lossen, maar op de een of andere manier lukte het niet om tot samenwerking te komen. Had je bij samenwerking een sneller eind aan de overlast gehad: daarover kunnen de onderzoekers op basis van dit onderzoek geen uitspraken doen. In het algemeen creëer je bij samenwerking, door uitwisseling van kennis en door meer coördinatie en communicatie, betere voorwaarden.

20 Een aantal mensen was op dat moment met vakantie, waardoor mensen elkaar niet zo snel vonden. De onderzoekers geven als aanbeveling mee om als gemeente en waterschap samen een draaiboek te maken en ook om te investeren om elkaar beter te leren kennen en te begrijpen waar de één of de ander voor staat. De boodschappen zijn onvoldoende op elkaar afgestemd geweest.

Een vraag die ook beantwoord moet worden is: hoe kan het dat de brandweer op piketnummers geen verbinding kreeg, terwijl de beleving aan de kant van gemeente en waterschap is dat zij op zich bereikbaar hadden moeten zijn? Daar is nader onderzoek nodig.

30 De bewoners van Kockengen krijgen het rapport dat door Twynstra Gudde is opgesteld. Het ligt vanavond klaar en men kan het mee naar huis nemen.

Vanuit de zaal

U had het over oktober 2013 en juli 2014. Maar wij hebben vanaf 2006 daar continu last van. Deze keer was het extreem maar er is altijd te veel water. Dit onderzoek geeft aan wat wij al jaren weten.

Dijkgraaf Patrick Poelmann

40 Medede namens de burgemeester wil ik heel duidelijk verklaren dat het voor u eind juli een buitengewoon nare dag is geweest. Na de waterlast van oktober vorig jaar is dat niet wat je wilt: dat je water in huis krijgt, op de landerijen, en in de straten. Ook voor het waterschap is dat traumatisch, want wij staan voor veilige dijken, schoon water en droge voeten.

Vanuit de zaal

En daar betalen wij u ook voor.

De dijkgraaf

50 Ja, maar we hebben het niet gehaald. Het wegpompen van het water heeft een paar dagen geduurd, we hebben volledig begrip dat u teleurgesteld bent. Wij willen dit ook niet. Loco-dijkgraaf Guus Beugelink heeft vanuit dat gevoel van machteloosheid een aantal uitlatingen gedaan waar hij spijt van had bij nader inzien; hij heeft zich verontschuldigd bij de klankbordgroep en heeft mij gevraagd dit hier nog eens te herhalen.

We zijn vanavond met veel medewerkers van waterschap en gemeente aanwezig om zoveel mogelijk uw vragen te beantwoorden.

Het rapport had 11 aanbevelingen. Die nemen wij over, en we gaan daarmee samen aan de slag. Beter samenwerken was ook een van die aanbevelingen. De aanbeveling t.a.v. communicatie met u als bewoners van Kockengen nemen wij ter harte, en we willen graag bij de uitwerking van die aanbevelingen samen met de klankbordgroep daarmee aan de slag gaan.

Tenslotte gaan we het watersysteem opnieuw beschouwen. Hiermee willen we proberen de afvoeren in zodanige banen te leiden dat een teveel aan water zich alleen daar voordoet waar de overlast beperkt is. Want die 138mm is zo gigantisch dat dat enorme hoeveelheden zijn om af te voeren. 14 emmers per m2. Vervelend is dat er zich ook een aantal technische storingen hebben voorgedaan.

We hopen vanavond zoveel mogelijk antwoord te kunnen geven op uw vragen en de wateroverlast in het vervolg te kunnen beperken.

VRAGEN / DISCUSSIE

De vragen van de zaal zullen vanuit het waterschap beantwoord worden door dijkgraaf Patrick Poelmann en hoogheemraad Jan Kromwijk (lid Dagelijks Bestuur) van het waterschap, en vanuit de gemeente door burgemeester Spiess en wethouder De Groene.

Het idee is om eerst vragen te stellen over het rapport, en na de pauze op zoek te gaan naar oplossingen.

Twee vragen van Richard Oostveen, lid van de klankbordgroep

- 10 De dijkgraaf gaat in overleg, hoe lang gaat dat duren? Want in oktober zijn er ook afspraken gemaakt en daar is nu nog steeds niets van terechtgekomen.

Patrick Poelmann

Wij hebben afgesproken dat we op 14 oktober met de colleges van Stichtse Vecht en HDSR bij elkaar gaan zitten om adequaat te gaan handelen in de toekomst. De vraag over wat er sinds oktober vorig jaar is gebeurd gaat naar Jan Kromwijk.

Jan Kromwijk

- 20 Sinds oktober 2013 zijn wij in gesprek met gemeente, provincie en klankbordgroep over de wateroverlast. Op basis van ervaringen hadden wij door het opzetten van stuwen een methode gevonden om de polder los te koppelen van het dorp. Met gemeente en klankbordgroep hebben wij afgesproken dat we een aantal aanpassingen in gang zouden zetten. Dan konden we zeggen dat het dorp 24 uur na hevige wateroverlast kon worden drooggepompt.

Er is een aantal maatregelen genomen: de pomp aan de Kerkweg hangt er wel maar was nog niet aangesloten. Andere dingen zijn al geregeld, zoals t.a.v. een aantal inlaten. Ook hebben we in het kader van een stageopdracht rond Kockengen gekeken welke maatregelen nog nodig waren voor het watersysteem in het dorp als de straatophoging was voltooid. Dat stage-verslag was gereed in mei, we hebben dat naar de gemeente gestuurd voor overleg erover.

Ik geef toe: we zijn best goed om dingen uit te voeren als waterschap, maar minder goed om het ook op dat moment te communiceren. Daar zijn we nu weer op geweest. We hadden ook richting klankbordgroep dat rapport moeten sturen.

30

Richard Oostveen

Doe gewoon wat je hebt afgesproken! Dat vragen wij als klankbordgroep.

Ander punt: 154 en 138mm. Hoe kan het dan dat het in Maarssenbroek met een paar uur weg was terwijl het in Kockengen anderhalve dag heeft geduurd?

Patrick Poelmann

Doordat Kockengen lager ligt.

Richard Oostveen

Dan heb je nog veel uit te zoeken.

Patrick Poelmann

- 40 Ja, de aanbevelingen voeren wij uit.

Vanuit de zaal

In Zegveld heeft het ook heel hard geregend en daar was het de volgende dag weer op peil, terwijl ook de wegen 20 tot 30cm onder water hadden gestaan. Hoe kan dat?

Jan Kromwijk

- 50 Gemaal De Tol heeft volop staan draaien. We hebben 7 noodpompen in het gebied van De Tol en Haarrijn geplaatst. Het kwam gewoon door de grote hoeveelheid water, en de sloten zaten vol met vuil. Er zaten hele proppen. In ons interne onderzoek hebben wij ook geconstateerd dat onze medewerkers daar ook werk aan hebben gehad, om dat vuil te verwijderen.

Vanuit de zaal

Om 6 uur waren wij druk bezig om ons huis met 4 pompen droog te houden. Dat is niet gelukt. Richard zei dat de pomp bij de voetbal niet aanstond. Hoe kan dat?

Jan Kromwijk

Op basis van de hoeveelheid water in oktober dachten wij in juli het dorp te kunnen isoleren door de stuw bij de Kerkweg omhoog te zetten, maar nu liep het langs de stuw om, het liep gewoon over het land heen. Dan weet je niet precies meer wat er gebeurt. Je kunt een pomp in de polder zetten maar dat is gewoon rondpompen van water, want via de pomp komt het gelijk weer in het dorp. Eerst moesten we het dorp isoleren, maar daarvoor moest eerst in die polder het water zakken.

Vraagsteller

Wij zitten heel laag, dat water komt allemaal richting Spengen als die pomp het niet doet.

Jan Kromwijk

Spengen is een apart bemaalgebied. Dat was vrij snel leeg. Daar is veel minder regen gevallen dan in Kockengen. Maar het grote probleem was dat wij het dorp niet konden afsluiten van de polder dus in de polder moest het waterpeil eerst zakken.

Vanuit de zaal

10 Ik heb het idee dat de hoeveelheid water en de hoeveelheid fouten synchroon lopen. Hoe meer water, hoe

meer fouten.

Jan Kromwijk

Hoe meer het *systeem* te verduren krijgt.

Dhr. Vos

Een vraag over de zomerschouw op die Wetering: dat deden we 60 jaar geleden met de hand. Is dat afgeschaft?

Patrick Poelmann

Nee, die is niet afgeschaft.

Dhr. Vos

20 Ik heb nog nooit een boot gezien dit jaar.

Patrick Poelmann

Die vraag parkeren we, die zal ik later beantwoorden. (1)

Vanuit de zaal

Jammer dat u niet de waarheid spreekt. Het staat ook in het rapport: jullie hebben je maaibeleid dit jaar juist aangepast, minder vaak maaien.

Patrick Poelmann

30 Ja maar niet voor de polders rond Kockengen, omdat dat een kwetsbaar gebied is. Daar is het maaibeleid nog hetzelfde.

Vanuit de zaal

Waar was u?

Patrick Poelmann

Ik was op vakantie, in Frankrijk.

Vraagsteller

U was op vakantie. Bent u wel wezen kijken daar?

Patrick Poelmann

Jazeker.

Vanuit de zaal

40 Als er opgeruimd wordt is het door bewoners. Heel gek dat alles verstopt kan zitten.

Patrick Poelmann

De maand juli is de top van het groeiseizoen ...

Vraagsteller

Ja maar dat is ieder jaar zo! En het staat altijd onder water! En dat is al jaren zo.

Patrick Poelmann

Wij hebben een planning voor het maaien. U kunt ons niet kwalijk nemen dat als zoiets gebeurt in juli met het groeiseizoen op zijn top, dat dan nog niet aan de beurt is.

Vanuit de zaal

50 Het zit iedereen tot hier! Daarom is het hier zo druk! Zullen we eens een jaartje woningruil doen, dat ga je vast niet leuk vinden!

Patrick Poelmann

Dat beseffen de burgemeester en ik heel goed. Die overlast is groot geweest. U heeft wel een punt. We hebben mogelijk te weinig gedaan aan het controleren van van sloten op begroeiing.

Vraagsteller

Het punt staat er vanaf 2006.

Gespreksleider

Het heeft volop de aandacht en op korte termijn zal er iets aan gedaan worden. (2)

Vanuit de zaal

Ik zou graag willen dat er wat technische informatie op de website van HDSR gezet wordt. Ik bedoel dan:

- het peilbesluit van de polders Kortrijk en Portengen;
- het watergebiedsplan dat daaraan ten grondslag heeft gelegen;
- de maaiprotocolen van de hoofdwatertangen die in beheer zijn van HDSR met de bijbehorende kaarten;
- de journalen van de elektronische peilregistratie van de relevante peil-punten die in dit gebied aan de orde zijn.

Patrick Poelmann

Dat gaan we regelen. (3)

- 10 Alle vragen die we via de klankbordgroep hebben gekregen gaan we beantwoorden. Deze vraag wordt daarbij gevoegd. Ik zorg ervoor dat die antwoorden er komen en dat ze ook worden gepubliceerd.

De gespreksleider

Akkoord. De antwoorden komen dus op de website.

Vanuit de zaal

Het KNMI gaf bij de weersverwachting code oranje af, en er werd niet preventief gemalen. Dat snap ik niet.

Jan Kromwijk

- 20 Wij zitten hier in een bodemdalingsgevoelig gebied. Oxidatie van het veen vindt met name in de zomerperiode plaats, in droge periodes. Op het moment – en dat is waar wij van uitgegaan zijn - dat er op maandag 20 à 30 mm water zou gaan vallen, volgens onze gegevens, en je zit in die droogtegevoelige periode en je gaat voorbereiden, en die bui komt *niet*, dan ga je door dat voormalen in feite de grondwaterstand nog verder naar beneden trekken. Als er na juli nog een droge maand augustus was gekomen had je door het voorbereiden het gebied in totaal een halve centimeter meer bodemdaling gegeven.

Geroep in de zaal

Onzin! Klinkklare onzin!

Jan Kromwijk

- 30 Na de hevige regenval van 28 juli was de tweede week van augustus weer een weersvoorspelling met behoorlijke neerslag. Toen zijn we wel gaan voorbereiden, maar toen was het grondwater al omhoog gekomen en het was duidelijk dat het zou doorregenen gedurende een aantal dagen. Dan kun je het risico van voorbereiden wél nemen. Maar eind juli, op basis van een weersverwachting van 20/30 mm regen, zonder de verwachting van een langere periode van regen, zou het risico van bodemdaling bij voorbereiding te groot geweest zijn.

Vanuit de zaal

Ik woon in Kortrijk en op zaterdag hebben wij ook al 30mm gehad, en die was nog niet weggepompt. Dus je bent je buffer in je eigen hoofdwatertangen al kwijt doordat je dat niet weggemalen hebt.

Patrick Poelmann

Dat zoeken we uit. (4)

- 40 Om 10 over 9 op maandagochtend hebben wij van onze weersvoorspellers meegekregen dat er die dat 20 tot 30 mm regen zou vallen.

Vraagsteller

Maar die 30mm van zaterdag, dat heeft toch niets met voorbereiden te maken?

Vanuit de zaal

Meneer Poelmann, u verliest uw geloofwaardigheid. Misschien kunt u een beetje interesse tonen en laat mensen hun verhaal afmaken. U was op vakantie en wij zaten met natte voeten en een nat huis!!

Gespreksleider

- 50 Er is natuurlijk veel emotie, dat is begrijpelijk, maar er kan echt niet op alle vragen direct antwoord komen. Wel op de meeste vragen, en dan op heel korte termijn.

Dhr. Vos

Die van zaterdag van 32mm, daar is niets mee gebeurd.

[Geroep]

Jan Kromwijk

Die gemalen zijn geautomatiseerd: als het peil omhoog gaat zou dat gemaal moeten aanslaan, en bij het waterschap is niet bekend dat zaterdagavond De Tol al aangeslagen is. In het rapport staat ook dat dat nog nader onderzocht gaat worden.

Dhr. Vos

Jullie moeten niet onderzoeken, jullie moeten aan de slag! Ik heb het idee dat jullie al 8 jaar niets gedaan hebben!

Jan Kromwijk

Als ik dat koppel aan wat meneer zegt, dat het water van zaterdag niet weggepompt was, dan lijkt het of De Tol niet gemalen heeft, het niet heeft weggepompt. Dat moet uitgezocht worden. (5)

Geroep in de zaal

Dat had je dan toch allang moeten doen!

Vanuit de zaal

- 10 Nemen HDSR en de gemeente hun verantwoordelijkheid? Er zijn heel veel stringen en fouten geweest, dan moet je toch zeggen "Sorry mensen" ? U staat u steeds te verdedigen!

Patrick Poelmann

Ik sta hier niet met de bedoeling om mij te verdedigen. Het spijt ons ontzettend dat het eind juli zo gegaan is, u heeft daar enorm veel last van gehad. Maar de hoeveelheid water was van zodanige omvang dat ik u niet kan verzekeren dat bij zo'n hoeveelheid zich nooit meer problemen zullen voordoen, gelet op de specifieke ligging van Kockengen. Wij willen graag onze missie volbrengen, ook voor de bewoners van Kockengen.

Vanuit de zaal

- 20 Gaat u maar eens weg uit het waterschap. Geef een goed voorbeeld! Want Kockengen verdrinkt. Een nieuw gezicht lijkt mij veel beter voor alles.

Gespreksleider

Dat is een motie van wantrouwen.

Vraagsteller

Gemeente en waterschap hebben niet gecommuniceerd. U hebt dus gefaald.

Burgemeester Spies

Wij hebben ruitelijk erkend ook in dit onderzoek dat er dingen fout zijn gegaan. Maar als dat beter was gegaan, dan weten we nog steeds niet of u wél droge voeten had gehouden.

Vraagsteller

U moet consequenties trekken. Wij willen gewoon droge voeten hebben!

- 30 **Burgemeester Spies**

Ik ga niet beloven dat u de volgende keer wel droge voeten houdt. Als dezelfde hoeveelheid morgen opnieuw valt en alle pompen die er zijn, worden gebruikt, dan kunnen we geen garantie geven dat u droge voeten hebt.

Vraagsteller

Gaat u praten met het waterschap? U zelf?

Burgemeester Spies

Nou en of. Wij gaan ervoor zorgen dat die samenwerking in het vervolg beter gaat.

Vraagsteller

Wij hebben er geen vertrouwen in.

- 40 **Burgemeester Spies**

Dan moeten we dat bewijzen.

Vraagsteller

Jullie kunnen beter nieuwe mensen de kans geven. Dat is beter want u hebt lang genoeg de kans gehad.

Vanuit de zaal

De visie van Jan Kromwijk over zijn bodemdalingsgevoelige gronden: als er zaterdag en zondag weer buien komen en je hebt een dorp dat vaak onder water loopt, dan moet je meerdere weerberichten in de gaten houden. En de bodem gaat echt niet dalen als er één keer gemalen wordt. Maar er stond in het rapport: de Groote Heijcop voert het water niet af. Wat doen we daaraan?

- 50 **Jan Kromwijk**

Wat ten tijde van de crisisbeheersing is gebeurd: er waren 3 noodpompen bij De Tol geplaatst, die hebben niet allemaal volledig kunnen draaien. Maar dat is maar heel kort geweest. Uiteindelijk is de afvoer via de Heijcop niet het grootste probleem geweest maar dat heel veel water naar het laagste punt is gestroomd.

Vraagsteller

Via die stuw die niet goed stond.

Een andere bewoner

Dat kan toch niet in 4 à 5 uur meneer, dat maakt u mij niet wijs!

De gespreksleider

Er waren drie oorzaken. Als én de stuw én het gemaal niet heeft gewerkt dan loopt het water erlangs ...

Jan Kromwijk

Gemaal Haarrijn wordt opnieuw gebouwd, er staan twee tijdelijke pompen en daar is in één van die twee een storing geweest.

Vraagsteller

Maar dat is toch geen storing? Dat is gewoon menselijk falen! Dat wordt toch gecontroleerd lijkt mij? Wat was de aard van die storing?

Jan Kromwijk

Daar komt nog antwoord op. (6)

Geroep: Dat kán toch niet! We willen *antwoorden*, niet steeds “dat nemen we mee”.

10 **Jan Kromwijk**

Ik weet ook niet alles.

Vraagsteller

Daar had je dan toch al 4 weken de tijd voor!

Gespreksleider

Alle opmerkingen en vragen worden genotuleerd in het verslag. Wij hebben recht op antwoord. En als het antwoord is: “dat weet ik niet”, dan moet dat ook in het verslag komen.

Vraagsteller

Maar je wist toch in juli al dat die pomp het niet deed! Dan had je toch al naar een antwoord kunnen zoeken?

20 **Vanuit de zaal**

Als ik dit hoor krijg ik grote twijfels over de regie bij het waterschap. Er is een pomp niet aangegaan, er is een stuw 5 uur open geweest, hoe komt dat? Ik mis totale regie.

Patrick Poelmann

Die storing is gesignaleerd maar aan de late kant. 's Nachts om 1 uur is hij gesloten.

Geen regie: ik ben met u van mening dat een aantal dingen beter moet, dat heeft onderzoek ook aangegeven. Vanavond is de eerste avond dat wij alle bewoners in de gelegenheid stellen om hun bevindingen te zeggen en opmerkingen mee te geven, zodat wij tot een goede aanpak kunnen komen in de toekomst voor Kockengen, die dat zo broodnodig heeft.

30 **Vanuit de zaal**

Daar krijg ik het huis van mijn moeder van 84 niet netjes van! Zij heeft 25cm water gehad! Ik heb hier niets aan!

Patrick Poelmann

Ik kan het niet terugbrengen.

Vraagsteller

Betalen jullie bij wat ik tekort komt voor mijn moeder?

Patrick Poelmann

Met schades is het zo: u kunt een claim indienen bij wie u denkt dat dat thuishoort. Ik kan u niet zeggen hoe daarmee wordt omgegaan. We zullen het individueel bekijken.

40 **Vraagsteller**

Als ik hoor hoeveel er bij jullie fout is gegaan dan weet ik waar ik moet wezen. Op maandag is het gaan regenen. T/m woensdag is er water bij mijn moeder in huis gelopen. U zat in Frankrijk. Hoe krijg ik mijn moeders huis weer netjes?

De gespreksleider

Je kunt degene die je verantwoordelijk acht daarvoor aansprakelijk stellen.

Vanuit de zaal

Als je het waterschap aansprakelijk gaat stellen gaat de verzekeringsmaatschappij je doorverwijzen.

Gespreksleider

50 Het is óf de gemeente, óf het waterschap.

Dhr. Vos

Ik heb een intieme vraag aan de dijkgraaf.

Wanneer bent u teruggekomen?

Patrick Poelmann

Wij hadden in persoon van de heer Beugelink een loco-dijkgraaf die op heel adequate manier zich bekommerd heeft en leiding heeft gegeven aan de organisatie, om de problemen te lijf te gaan.

Dhr. Vos

Maar *wanneer* bent u teruggekomen?

Patrick Poelmann

Het werk was in uitstekende handen bij de loco-dijkgraaf.

Dhr. Vos

Ik vraag nogmaals aan dat mannetje links: *wanneer* bent u teruggekomen? U beantwoordt mijn vraag niet!

Patrick Poelmann

Zo vind ik het niet leuk om aangesproken te worden. Wij hebben het in overleg met de heer Beugelink zo afgesproken.

Vanuit de zaal

- 10 Is het niet zo dat nu de nieuwe A2 is aangelegd, het water niet weg kan via de Grote Heijcop naar het Amsterdam-Rijnkanaal? Want daar zijn zoveel draaiingen gekomen, ik denk dat daar ook wel iets fout gaat.

Patrick Poelmann

Dat moet uitgezocht worden. Wij willen dat ook weten, dat het water niet snel door het Amsterdam-Rijnkanaal is gegaan. (7)

Vraagsteller

Kijk maar eens hoe een boot moet tobben om de bochten te nemen. Dat moet het water ook.

Gespreksleider

Dus of de doorgang van Groote Heijcop naar Amsterdam-Rijnkanaal groot genoeg is moet onderzocht worden.

20

Uit de zaal

Ik hoor steeds dat er 17cm is gevallen maar die vrouw had 25cm in huis. De pomp maalt nog 13mm af per etmaal. Hoe kan het dan dat er zoveel wateroverlast is? Dat we bijna het dubbele hebben? Er is gesproken over gebiedsvreemd water. Wij krijgen dus water van de burens. Daar willen wij een oplossing voor hebben.

Gespreksleider

Er valt 17cm, in huis staat 25cm, dat is dus +8.

Jan Kromwijk

- 30 Ja, 17cm en wij kunnen per dag 13/14mm wegmalen met De Tol: dan zouden we daar 14 dagen over doen. We hebben er extra capaciteit op gezet met noodpompen waardoor het sneller zou gaan. Maar het is niet alleen die 14cm die gevallen is maar ook gebiedsvreemd water, en we moeten maatregelen nemen dat dat gebiedsvreemde water niet deze polder instroomt. Gemaal De Tol heeft eigenlijk te weinig maalcapaciteit voor deze buitengewone omstandigheden en als je dan ook nog gebiedsvreemd water binnenkrijgt heb je een dubbel probleem. De Tol + de noodpompen is ontoereikend.

Dhr. Van Zutphen

Ik zit ook in de klankbordgroep, en ook in die andere groep want mijn huis gaat helemaal naar beneden. Er is veel misgegaan. Wie controleert jullie dat er iets gaat gebeuren nu, en hoe langzaam gebeurt dat of hoe snel?

Patrick Poelmann

- 40 Ons Algemeen Bestuur controleert ons. Daar gaan we woensdag mee aan tafel, op basis van hetzelfde rapport. Ook bestaat er een toezichtrelatie vanuit de provincie Utrecht op het waterschap. Ik heb vandaag het evaluatierapport van Twynstra Gudde gegeven aan Gedeputeerde De Vries, en hij kijkt er nu ook naar. Maar eigenlijk zou die controle niet nodig moeten zijn omdat wij ons werk geacht worden goed te doen.

Vraagsteller

Mensen zijn de dupe geweest van de regen in oktober, we zijn een jaar verder en er is niets gebeurd. Er zijn toezeggingen gedaan maar er gebeurt nul. Geweldig dat jullie met zovelen zijn gekomen maar wanneer gaan jullie nu wat doen?

Jan Kromwijk

- 50 In het kader van Kockengen Waterproof hebben wij gezegd: "Wij willen binnen 24 uur het dorp droog hebben." Dat was op basis van de wateroverlast van 2013. Toen die stuw was opgezet. Maar in juli liep het langs de stuw, over het land het dorp in, en dan moet je eerst de polder leeg krijgen voordat je het dorp kunt leeg krijgen; en die voorzieningen zijn gemaakt.

Vraagsteller

Je moet zeggen: "Tot 100mm water moeten we binnen 24 uur de zaak droog hebben". Dan ben je concreet.

Jan Kromwijk

Ik kan toezeggen: maalgied De Tol is aanvullende voorziening nodig om sneller beheersbaar te maken. (8) Meer kan niet, want die 100mm, in welk perspectief zet je die.

Vanuit de zaal

Op Kerkweg 22 staat het alweer 10cm hoger dan normaal. Kom maar kijken. Door het droogtrekken van de sloten op woensdag, door jullie.

Andere bewoners roepen

Er is ook een filmpje gemaakt voor de tv.
De vissen zijn daardoor doodgegaan hè!
Omdat jullie niet weten waar jullie mee bezig zijn!

Jan Kromwijk

Dat nemen we mee in de pauze. (9)
Kunt u onze ogen en oren zijn bij zoiets? Meld het ons!

10 **Een bewoner**

Wij hoeven jullie werk toch niet te doen?

Andere bewoner

Dat hebben we in oktober al gedaan!

Vanuit de zaal

Kunnen er niet 1 of 2 wijze mannen in Kockengen rondlopen bij zo'n calamiteit en de stuwen controleren?
De 3^e dag zijn de stuwen opgezet en toen zakte het water, dat had toch veel eerder gekund?

Jan Kromwijk

Het opzetten van de stuwen kon alleen op het moment dat het polderpeil lager werd.

20

Vanuit de zaal

Ik woon in Portengen. Het water heeft 3 dagen lang 5cm hoog in mijn schuur gestaan. Dan moet dat toch ergens vandaan komen? Vreemd water? Nee, vreemde mensen! Daar bij het waterschap.

Jan Kromwijk

Dat de stuw 5 uur open heeft gestaan had nooit mogen gebeuren.

Dhr. De Lange

30 Ik zit ook in de klankbordgroep. Ik heb er veel tijd in gestoken. Ik heb na de regenval aangeraden om eerst iedereen bij elkaar te roepen en zijn gal te laten spuwen. En pas daarna onderzoek doen. Maar ik heb geen antwoord gekregen. Niemand krijgt enig antwoord. Ik vind het te triest voor woorden. We hadden meteen twee weken na de ramp bij elkaar moeten komen en daarna gedegen onderzoek, met echte antwoorden. We doen nog steeds niets, alleen onderzoeken!

Patrick Poelmann

We hebben gemeend om eerst in kaart te moeten brengen wat er is gebeurd, zodat we daar vanavond met jullie open en eerlijk op basis van onafhankelijk onderzoek over kunnen praten. Het is fantastisch hoe snel dat onderzoek is gedaan maar we moeten ook bij u ophalen wat u ervan vindt. Dat hebben we nodig om te komen tot een veel betere situatie dan nu. Misschien te langzaam, maar we willen het ook goed doen.

Dhr. De Lange

40 Ik had gezegd: Eerst bij elkaar komen en laat iedereen eerst zijn gal spuwen. Dan onderzoeken en weer bij elkaar komen.

Vanuit de zaal

Over het niveau van de Haarrijnse plas: wat is het minimum en het maximum? Dat vind ik ook zeer relevant in het boezemwater. U bent bang voor dijkdoorbraken, wij niet minder. Die Haarrijnse plas is gewoon een zandgat, die kun je wel 20cm lager doen en als boezemwater gaan gebruiken.

En nog een vraag: het waterschap ligt heel erg onder vuur. Ik wil nu de gemeente de vraag stellen wat zij na oktober vorig jaar tot nu toe gedaan hebben aan de calamiteitengebieden (merkbaar voor de burger).

Jan Kromwijk

50 Over de Haarrijnse plas als boezem: dit is een minimumpeil en maximumpeil met een verschil van 30cm. Dat is behoorlijk.

Een bewoner

Hoeveel opslag is dat?

Jan Kromwijk

Vraag dat aan een ambtenaar van ons. (10) Ik denk zo'n 60 à 70 hectare.

Wethouder Pieter de Groene

De vraag wat de gemeente gedaan heeft: bestek is klaar, aanbesteding loopt, nota van inschrijving loopt. De aannemers hebben ons vragen gesteld en we verwachten de komende maand te beginnen. (Met de straatophoging)

Vraagsteller

Nee, het gaat ons om de gebieden die met name aan de Kerkweg altijd een probleem zijn. Laat u de Kerkweg wachten? Ik zou die voorrang geven.

Wethouder Pieter de Groene

Daar is niet voor gekozen. Wij hebben fase 1, 2 en 3 gekozen met het oog op het vrachtverkeer. We willen niet over de nieuw aangelegde straten met zwaar bouwverkeer rijden. Kockengen is één grote rondweg, de Kerkweg zit niet aan het begin van die rondweg maar in een later scenario.

Vraagsteller

10 De wateroverlast ligt hoofdzakelijk aan de achterkant van de huizen dus het heeft met een watergang te maken. Dat kunt u als gemeente samen met het waterschap doen. Een bewoner heeft 3 dagen in de sloot moeten plassen, dat kon niet in zijn eigen huis. Dat vind ik mensonwaardig!

Wethouder Pieter de Groene

We hebben met elkaar afgesproken in Kockengen Waterproof een noodscenario voor 10 jaar. Er zijn extra balken gemaakt voor inlaten, die waren allemaal aanwezig. Het waterschap heeft hier ronduit gezegd dat de pomp die bij dat noodscenario hoort, wel geplaatst was maar nog niet aangesloten was; er is uitgelegd waarom de noodpomp aan het einde van het sportpark nog niet draaide: die onderdelen maken allemaal deel uit van het plan waar jij op doelt, hoe gaan wij die 10 jaar in als we aan het bouwen zijn in de verschillende wijken.

Vraagsteller

20 De sloot trok men droog omdat de duiker aan de Sportweg verstopt zat. Het onderhoud is voor het waterschap, de aanleg is voor de gemeente. Dan gaat u natuurlijk niet zeggen "we kunnen er wat aan doen"; u kunt nl. wel over de hele lengte afkoppelen.

Wethouder Pieter de Groene

Ik ga helemaal *niets* zeggen tegen het waterschap of tegen de gemeente. Wij hebben met elkaar afgesproken hoe dat plan eruitziet. En er is vanavond nadrukkelijk gezegd dat die pompen op dat moment nog niet draaiden. Die ene pomp is inmiddels aangesloten, dat is een definitieve pomp, de stuwen staan, in Kockengen Waterproof staat exact wat deze meneer vroeg: hoeveel water / hoe snel weer droog. Bij 138mm, zoals we nu gehad hebben, voldoet dat plan niet; dat hebben we gezien.

Andere bewoner

30 Iedereen heeft in fase 1 een gesprek gehad zegt u, en is op de hoogte. Wij dachten dat na de bouwvak aangevangen zou zijn maar we weten helemaal van niets. Dat is een communicatieprobleem.

Wethouder Pieter de Groene

Ik heb gezegd in welke fase we zitten. Volgende week heeft u de uitnodiging. Dat gaat per woning. Een aantal dingen zou uitgezocht worden, die antwoorden krijgt u en volgende maand gaan we beginnen. Ze komen bij u langs. (11)

P A U Z E , om plm. 22.00 uur

Gespreksleider

40 Ik merk dat er enorm veel emotie is. Dat begrijp ik. Als we nog uren doorgaan kunnen nog niet alle vragen beantwoord worden. Achterin de zaal liggen 100 exemplaren van het onderzoeksrapport maar dat is niet genoeg, en daarom liggen er a.s. donderdag in supermarkt Romein nog 100 exemplaren. U kunt ze daar dus ophalen. Wat gaan we verder doen:

- we gaan een e-mail adres openen voor vragen over het rapport of andere vragen; (12)
- we gaan een tweede avond beleggen, waar we antwoord gaan geven op die vragen; (13)
- het rapport is morgen digitaal te downloaden via website gemeente of HDSR; (14)

Kunt u met dat voorstel leven?

[Voorzichtig applaus]

Vanuit de zaal

50 Ik wil graag weten wat de termijn is waarop gereageerd moet worden vanuit gemeente en waterschap.

Burgemeester Spies

Hoeveel tijd denkt u nodig te hebben om het rapport te lezen en uw vragen te stellen?

Vanuit de zaal

1 week.

Burgemeester Spies

Dan geven wij antwoord binnen 2 weken. Dus in totaal 3 weken na nu hebt u de antwoorden (behalve als het gaat om vragen waar nader onderzoek voor nodig is).

Er wordt zo snel mogelijk een datum geprikt voor een vervolgbijeenkomst (maar wel na de herfstvakantie).

De antwoorden op de vragen van de klankbordgroep komen op de website.

Tip vanuit de zaal

Duurt het wat langer, geef dat dan aan op de site, laat weten dat eraan gewerkt wordt en dat er vorderingen worden gemaakt. Dat voorkomt veel irritatie! **N.B.**

Patrick Poelmann

Dat zullen we doen en we zullen dan ook aangeven wanneer het antwoord dan wél verwacht wordt.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

10 **Gespreksleider**

Dit tweede deel van de avond zouden besteden aan oplossingsrichtingen. Het is al erg laat. Laten we er kort nog even tijd aan besteden.

Jan Kromwijk

Kockengen drooghouden betekent ook dat we het maalggebied van De Tol moeten bekijken. We moeten constateren dat we er te lang over hebben gedaan om de bui, die we 28 juli hebben gehad, beheersbaar te maken, d.w.z. dat je probeert zoveel mogelijk schade te voorkomen en dat de overlast wordt weggenomen, niet dat je het peil op niveau hebt maar dat de overlast weg is.

[Pakt plattegrond erbij]

- 20 Het gebiedsvreemde water: wij zijn bezig met de aanleg van een nieuw gemaal Haarrijn. Op dit moment staan er 2 tijdelijk pompen voor het bemalingsgebied van de Haarrijn, bij gemaal Maarssebroek. Gemaal Haarrijn kan vanaf december bijspringen als er weer hevige regenval is. Hij wordt geopend volgend jaar juli, maar kan al bijspringen vanaf december. Ik heb hoop dat daarmee het probleem van het gebiedsvreemde water op niveau gehouden kan worden.

Bij de studie die we hebben toegezegd over hoeveel water, met computerbeelden, kunnen we mogelijk ook zien waar de knelpunten liggen van waar het via het land is overgelopen, en of er nog nadere voorzieningen nodig zijn om die twee maalggebieden van elkaar te scheiden zodat het gebiedsvreemde water daar niet meer komt.

- 30 Gemaal De Tol zit aan de westkant. Wij hadden twijfels over de capaciteit. We hebben kalibratie toegezegd: gemaal De Tol heeft op dit moment een capaciteit van 125m³ per dag. Als we 13mm per dag moeten wegmalen heb je een capaciteit van 120m³ nodig. Dus hij voldoet.

Bij de afhandeling van neerslagcalamiteit hebben we geconstateerd dat het water uit het zuidwestelijk gelegen gebied vanwege de hoge waterstand tijdens de extreme neerslag naar het dorp is gelopen. Daar is het diepste punt. Een vrij makkelijk te nemen maatregel is rond de woonkern de stuwen iets aanpassen en bij de Bijleveld een opstelplaats voor een noodpomp maken waardoor we het water van het gearceerde gedeelte (= peilvak Schutterskade) weg kunnen vangen voordat het tijdens een neerslagcalamiteit naar het dorp stroomt. Dat is aan het eind van de Schutterskade. Daar zijn we al mee begonnen. Het enige probleem daarbij is: de Bijleveld wordt gescheiden van de Groote Heijcop door de hoogwaterstuw, en als de stuw omhoog gaat betekent het dat je uit de Bijleveld niet meer weg kan pompen. Maar dan moet daar misschien een pomp bij. We hebben in ieder geval opdracht gegeven voor een noodopstelplaats bij de Schutterskade. We proberen water af te vangen zodat het niet naar Kockengen gaat. De capaciteit van de Bijleveld op zich is afhankelijk van waterhoogte ten op zichte van de kering (die moet stabiel blijven).

40

Vanuit de zaal

Maar dan moet het water daar toch ook weg kunnen?

Jan Kromwijk

Vervolgens is in het watergebiedsplan, in de tijd dat die stuw is gerealiseerd op de Bijleveld, afgesproken dat het gebied ten noorden van de provinciale weg zal dienen als berging voor de boezem, zodat hier de boezemcapaciteit verlegd wordt. Dat zou 14.000m³ zijn; we hadden in het watergebiedsplan de bergingscapaciteit al opgevoerd naar 48.000. Daar kwam discussie over, of dat niet teveel is, maar gezien dit laatste drama vinden we dat we het toch moeten houden op 48.000. De opvang van het dorp kan er dan in. Het moet verder nog wel uitgewerkt worden maar we hebben het als waterschap niet helemaal in de hand qua tijdsplanning. Daar lopen nog procedures voor etc. Hoe dat wordt ingericht, daar zijn al een aantal ideeën voor, o.a. niveauverschillen maken (dan moet je afgraven).

50

Het laatste punt: op het moment dat er veel wateroverlast is willen we een scheiding aanbrengen tussen dorp en polder. Dat hebben we na oktober 2013 gezegd. Dat kunnen we door stuw opzetten doen maar dat bleek dus niet te werken. Dan zul je een andere scheiding tussen dorp en polder moeten gaan maken. Je zou een lage kade moeten opwerpen aan de oostzijde, tussen woonkern en polder. Zodat je deze polder kunt gebruiken als calamiteitsopvang. Dat is een idee dat we nu met u willen gaan verkennen.

Mocht u nog andere ideeën hebben, we staan er open voor.

Vanuit de zaal

Wat is de gemeente hier voor partij in? Doen jullie dat samen?

Jan Kromwijk

Dat zit natuurlijk in een plan, daar zijn we al procedures voor aan het lopen en grondverwervingen voor aan het doen. We zijn daar nu zo'n 10 jaar mee bezig.

Vanuit de zaal

Dit is eigenlijk gewoon een mooi politiek spel. Er is door het waterschap aan de klankbordgroep begin dit jaar gemeld: die berging (in het noorden) gaat niet door, die hebben we niet nodig. "We hebben berging zat." U denkt: We geven ze natte voeten dan worden ze wat banger, en dan kunnen wij die berging erdoorkrijgen.

10

Jan Kromwijk

Dat heeft inderdaad in de pers gecirculeerd. Ik weet niet hoe het daar terechtgekomen is. Op de gebiedsavond in juni hebben wij steeds gezegd: het is noodzakelijk.

En over de rol van de gemeente: ...

Dhr. Vos

Vergeet asjeblieft niet ganzenbroedplaatsen in te richten daar! Daar zitten we op te wachten. *[Gelach]*

Jan Kromwijk

Over de rol van de gemeente: Kockengen Waterproof is een samenwerking tussen gemeente, provincie en waterschap. Hier zou een gebiedsproces moeten plaatsvinden om maatregelen te verzinnen om de bodemdaling te beperken. Wat wij als waterschap willen toevoegen: als je dat proces ingaat, met omwonenden, dan kunnen we misschien naast maatregelen voor bodemdaling in dat gebied ook kijken of je daar een calamiteitenberging kunt maken voor extreme situaties. Dus: die samenwerking met gemeente en provincie is optimaal in dat gebied; en we willen dat ook graag met u.

20

Rik de Hoop

Ik heb ooit in de klankbordgroep gezeten. Gerhard Schwarz zei dat het 5 à 6 uur geduurd zou hebben dat die stuw openstond. Maar ik hoor dat het water toen het 3 uur was – en het was droog – nog steeds door de straat liep. En dan zegt er iemand: Wij hebben hem 's nachts om 1 uur omhoog getrokken. Dan heeft het dus 10 uur geduurd! Dus misschien is het toch enigszins een politiek geladen onderwerp. Ik vraag u: wees eerlijk met de antwoorden. Als het zo is, dan weten we waar we aan toe zijn.

30

Gespreksleider

Politiek ligt het nogal gevoelig.

Iemand

De vraag die u stelt, "hoe lang heeft de stuw open gestaan en kunnen jullie de registratie daarvan overleggen": dat staat in het rapport. U krijgt die informatie dus.

Jan Kromwijk

Er moet iets gebeuren rond Kockengen. Wat precies, dat wil ik overleggen met u. U kunt ervan op aan dat ik naar mijn Algemeen Bestuur zal gaan. Als er een oplossing blijkt te zijn en daar hangt een prijskaartje aan, dan ben ik bereid dat in het Algemeen Bestuur te verdedigen. **(16)**

40

Vanuit de zaal

Ik vind het positief om te horen dat er een plan is om de berging boven de N401 in het leven te roepen. Als je denkt over oplossingen heb je er hier één te pakken. Graag voortvarend daarmee verder gaan!

Ik noem daarbij ook: er moet iets afgegraven worden, en er is erg veel grond nodig voor mensen in de nieuwbouw om hun tuin op te hogen en voor groenvoorzieningen. Combineer dat. Graag zo snel mogelijk daarmee aan de slag!

Andere vraag. Is het mogelijk om een stuw of dijk rond Maarssenbroek te leggen? Of wordt dat ontzien en Kockengen niet? Voorkom dat water daarvandaan naar Kockengen toe loopt.

Jan Kromwijk

50

Mijn verwachting en hoop is dat met de opening van het nieuweemaal, dat is afgesloten.

Een bewoner

Maar die kan storing krijgen! En dan zou een dijk of een stuw helpen. En blijft polder Kortrijk en Kockengen droog.

Jan Kromwijk

Als we die computermodellen gemaakt hebben, die we toch moeten maken om te bepalen hoeveel gebiedsvreemd water in maalgied De Tol is gelopen, mogelijk gaan we dan ook de probleemplekken zien die tot een overloop van Maarssenbroek en Leidsche Rijn naar het maalgied De Tol leidden en mogelijk kunnen we die verhelpen.

Vanuit de zaal

Nog één heel belangrijk ding: het grootste probleem is volgens mij de afvoercapaciteit van De Tol op De Heijcop. Er lozen zoveel gemalen op De Heijcop, met name die in het veengebied staat bij de Geerkade. Ik denk dat die ervoor zorgt dat De Heijcop zo vol komt te staan dat De Tol bijna niet meer kan lozen. Als je 12mm neerslag in 24u als norm blijft houden, heb je een groot probleem in de toekomst. Dan kun je rondom Kockengen wel een hele mooie polder, waar boeren hun werk doen, even onder water zetten, maar het grootste probleem is de afvoercapaciteit van De Tol. Misschien moet je hem wel aan de andere kant van de snelweg maken en rechtstreeks op het kanaal lozen. Het is mij te makkelijk om een polder vol te laten lopen.

[Applaus]

10 **Jan Kromwijk**

Twee dingen. Op 28 juli hebben wij 3 noodpompen bij De Tol gezet.

Vraagsteller

Ja, en toch is het water gestegen tot dinsdagavond. Dan is er toch gewoon een capaciteitsprobleem!

Jan Kromwijk

Ja maar het is toch een immense bak water!

[Gelach]

Gespreksleider

Vraag aan het waterschap is om die opmerking mee te nemen. **(17)**

20 **TOT SLOT**

Burgemeester Spijs sluit de avond af, mede namens de dijkgraaf.

Zij spreekt de hoop uit dat de bewoners de komende weken gebruik zullen maken van de mogelijkheid om op basis van het onderzoeksrapport en het werk dat al is gedaan, nog verdere vragen te stellen. Zij roept de bewoners op om hun zorgen te delen. Gemeente en waterschap realiseren zich heel goed dat ze aan de bak moeten blijven, en zij willen oprecht trachten om samen met bewoners tot een oplossing te komen en zo te bouwen aan een betere waterhuishouding voor Kockengen.

Tot ziens op de volgende bijeenkomst!

30

Sluiting, plm. 23.00 uur

Bijlage:

Vragen bewoners en actiepunten waterschap

VRAGEN BEWONERS EN ACTIEPUNTEN WATERSCHAP

- (1) Is de zomerschouw afgeschaft? Ik heb nog nooit een boot gezien dit jaar.
- (2) Het staat al jaren onder water, al sinds 2006. Er wordt te weinig gedaan aan het onderhoud van de sloten. Wanneer gaan jullie iets DOEN? (Toegezegd: op korte termijn!)
- 10 (3) Graag op de website van HDSR zetten:
– het peilbesluit van de polders Kortrijk en Portengen;
– het watergebiedsplan dat daaraan ten grondslag heeft gelegen;
– de maaiprotocollen van de hoofdwatgangen die in beheer is van HDSR met de bijbehorende kaarten;
– de journalen van de elektronische peilregistratie van de relevante peil-punten die in dit gebied aan de orde zijn.
- (4) In Kortrijk was op zaterdag al 30mm regen gevallen. Dat was nog niet weggepompt. Dan ben je je buffer in je hoofdwatgangen dus al kwijt. (Wordt uitgezocht.)
- (5) Uitzoeken of gemaal De Tol wel gemalen heeft, vanwege de regenval al op zaterdag.
- 20 (6) Er waren storingen in de twee pompen van Haarrijn. Wat was de aard van die storingen?
- (7) Is de doorgang van de Grote Heijcop naar het Amsterdam-Rijnkanaal nu de A2 af is nog wel groot genoeg voor zoveel water?
- (8) Er is gevraagd om een concrete toezegging, zoals "Tot 100mm water moet de zaak binnen 24u droog zijn". Toegezegd door Jan Kromwijk: Maalgebied De Tol heeft een aanvullende voorziening nodig om het gebied sneller beheersbaar te maken.
- 30 (9) Kerkweg 22: het water staat nu alweer 10cm hoger, omdat op woensdag door het waterschap de sloten zijn drooggetrokken. Gevolg: dode vissen. Weten jullie wel waar jullie mee bezig zijn?
- (10) Hoeveel opslag heeft de Haarrijnse plas?
- (11) Met de straatophoging van de verschillende wijken gaat de gemeente volgende maand beginnen. De gemeente komt bij de bewoners langs. Uitnodiging volgt.
- (12) Er wordt een e-mail adres geopend voor vragen over het rapport of andere vragen.
- 40 (13) Er wordt een tweede avond belegd, waar antwoord gegeven wordt op alle vragen. (Plm. eind okt.)
- (14) Het onderzoeksrapport van Twynstra Gudde is digitaal te downloaden via website gemeente en HDSR.
- (15) Vervolg: bewoners lezen het rapport en leveren binnen 1 week hun vragen in. Binnen 2 weken daarna = uiterlijk 13 oktober worden de vragen beantwoord; tenzij er nader onderzoek nodig is maar dan wordt op de site gemeld dat eraan gewerkt wordt en of er vorderingen worden gemaakt, en wanneer het antwoord dan wél verwacht wordt.
- 50 (16) Blijkt er een goede oplossing te zijn maar die is kostbaar, dan is Jan Kromwijk bereid die in zijn Algemeen Bestuur te verdedigen.
- (17) Suggestie om extra waterberging te maken aan de andere kant van de snelweg en rechtstreeks op het kanaal te lozen, i.p.v. een polder onder water te zetten.

.....